

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Iosephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 22. Cura Divi Iosephi pro Christo Domino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

exiguus obnoxius: magna dum fiebat Pater passus est in tentatione illâ gravissimâ, dum mysterii ignarus (ita disponente Deo, ad ipsius meritum, virtutumque ejus evidentiam & manifestationem) vidit suâ uxoris quam non attigerat uterum intumuisse: Factus Pater, magna pertulit propter filium, dum pro illo timuit, cum illo & propter illum in Ægyptum fugere, ibique pluribus annis exulare debuit, non sine multis iisque magnis incommoditatibus inter gentes teras & barbaras: dum illum amisit in Jerusalem: dum pro illius educatione laboravit & sudavit.

XIX. Quoad alias molestias quas filii parentibus pariunt, quæ muneri Patris merè accidentariæ sunt, illas non sensit ob infinitam filii perfectionem & bonitatem, quin & illæ, quas in supra dictis habuit, non fuerunt ipsi propriæ molestiæ, ob amorem eximium & intensissimum quo in dilectissimum suum ferebantur filium, immò potius in illis pro eo susceptis laboribus delectationem inveniebat maximam, considerans quod illi labores pro Deo essent suscepti; quod tamen nullo modo minuit ipsius meritum, è contra multum auxit, cum præ amoris magnitudine illa non senserit, sub quorum pondere alii Patres gemuissent & obruti defecissent.

XX. Tandem hunc quoque in Divo Josepho rarum, & singularem, ac verè paternum amorem produnt evidenter naturales illius effectus, quos in paucis quæ de eo sacrum refert Evangelium, nihilominus luculenter satis, deprehendimus: curam dico seu sollicitudinem, metum ac dolorem pro ipso: de quibus sigillatim per sequentia capita.

CAPUT XXII.

Cura Divi Josephi pro Christo Domino.

I. **C**URA dupliciter accipitur: primò pro sollicitudine ipsâ & affectu animi. Secundò, pro munere quod ex illa solli-

itudine à curatore exhibetur rei seu personæ curatæ.

Cura primò sic dicta est ex Divo Isidoro, quod cor urat, & sic manifestum est effectum esse intensi amoris: quod enim vehementer amamus hoc curamus, idest studiosè custodimus, protegimus, conservare conamur mala ab eo arcendo, & bona, quæ ei congrua fuerint, procurando.

Hæc tanta fuit in Divo Josepho pro Christo, ut propter illam Divus Cyrillus Hierosolymit. Catechesi 7. Patrem Christi meritò dicendum censet, sic enim ille ibi: *Sicut Maria Mater IESU dicitur propter generationem; ita Joseph Pater IESU propter curam vel dilectionem vocatus est*, quod intellige juxta dicta cap. præcedenti num. 9. idest quoad nos seu secundum apparentiam, secundum quam prudenter judicamus: Ita quod cura illa in Divo Josepho pro Christo tanta fuerit, ut nullus eâ visâ non judicasset ipsum non esse verè Christi Patrem.

Hanc curam mirè probat illud Matthæi cap. 2. vers. 13. & 14. *Angelus Domini apparuit in somnis Joseph, dicens: Accipe Puerum & Matrem ejus, & fuge in Ægyptum, & esto ibi usque dum dicam tibi, futurum est enim ut Herodes querat puerum ad perdendum eum, qui consurgens accepit puerum & Matrem ejus nocte, & secessit in Ægyptum.* Ex hoc enim loco deprehendo Divum Josephum sic Christum curasse, & ita pro illo sollicitum fuisse, ut præ illo nihil cætera curaverit. Videamus.

Querunt Interpretes in hunc locum, an Divus Josephus ipsâ eadem nocte quâ hoc loco ab Angelo monitus dicitur, an aliâ sequenti fugam auspiciatus sit in Ægyptum? Tostatus Episcopus Abulensis in Matthæum cap. 2. quæst. 9. vult aliâ nocte fuisse auspiciatum, puta sequenti, vel tertiâ post istam: Primò quia sciebat se pro longo tempore proficisci in Ægyptum; dixerat enim ei Angelus, *Et esto ibi usque dum dicam tibi*, ac proinde de domo, deq; suppellectili debebat disponere: Secundò, quia per longum iter, & avium ob desertâ, debebat proficisci, atque adeo providere de necessariis ad illud conficiendum quæ inveniri

niri non poterant in loco horroris & vastæ solitudinis. Tertio non videbatur conveniens in salutatis vicinis inopinatio discedere, nè aliquid fortè suspicarentur.

VI. Sed contrarium docent omnes Interpretes ita unanimiter, ut vix ullum reperias, aut saltem paucissimos, qui sentiant cum Abulensi: & merito quidem, quandoquidem istud à vero aberrare appareat ex ipso textu: Nam rogo te, ut quid moneretur ab Angelo ut surgeret, idest à somno & lecto in quo tunc (ut pater) jacebat, si non erat discessurus nisi sequenti vel alterâ nocte deponi? Et quomodo posset esse verum quod consurgens, idest continuo, sed statim finito Angeli alloquio, surgens acceperit puerum, si non accepit illum nisi post unam aut alteram diem interpolatam?

VII. Confirmatur, quia etiam ex hoc festinasse præsumendum est prudenter, quod tunc, quando ab Angelo monitus est ut fugeret, esset nox: cum enim de die fugiens latere non posset, ideo nocte Angelus apparuit, nocteque sibi arripiendam fugam intellexit Divus Josephus, ut oportunitatem fugæ tempus, & pueri periclitantis securitati: cum enim aliquid præcipitur, præcipi etiam illa censentur, quæ cum tali re connexa sunt, & ad illam necessaria: propter quod dictus Abulensis in Matth. cap. 2. quæst. 59. rectè tradit hoc morale documentum notatu dignissimum, quod quando homo aliquid agit in quo periculum verti potest, quantumcumque firmam de Deo spem habeat, de cautelis tamen & securitatibus, quæ humanâ possunt haberi prudentiâ, nullam omitat. Sic fecit Divus Josephus, qui in defendendo, ac custodiendo puero, ab Herodis furore & manibus cruentis, diligentiam & cautelam adhibuit omnem quæ humanitatis adhiberi potuit.

VIII. Dices, textus habet quod *Consurgens accepit puerum & Matrem ejus nocte*, non addendo eadem: cum ergo non determinet illam eandem noctem, cum tamen id facile potuisset, possumus illam liberè interpretari de aliâ nocte. Respondeo negando illatum, quia satis determinatur tempus capta-

tæ fugæ per adjuncta à nobis jam tacta: Dicitur verò fuit quod acceperit puerum & Matrem ejus additâ istâ particulâ *nocte*, quod non videbatur necessarium, non inutiliter, ut scilicet intelligeremus apparitionem istam non contigisse abscedente jam nocte, ut in crepusculo discesserit, (quod poterat putari) sed nocte adhuc profundâ accepisse mandatum fugæ, & ad obediendum non expectasse diluculum, quod certè fuit difficilior, magisque commendat & ipsius obedientiam, & singularem ejus pro puero curam & sollicitudinem.

Nec me movent argumenta Abulensis in contrarium. Nam ad primum respondeo et si habuisset Divus Josephus domum propriam aut suppellectilem, an ab illis potuisset urgente præcepto Dei & periculo pueri detineri spiritu pauperimus, ut videbimus parte sequenti? An non & illorum & omnium totius mundi opum jacturam potius facere elegisset quàm cum infantis vel minimo discrimine fugam & obedientiam protelare?

Ad secundum respondeo, Divus Josephus nitetur aliter quàm cogitaverit Abulensis Providentiæ Divinæ, in quâ certissimè confidebat plusquam ullus unquam mortalium, ac ut ne etiam humanam ipsius excludamus prudentiam contra doctrinam hinc numer. 7. approbatam, poterat priusquam terram aviam & desertam ingrederetur, in ejus confinio necessaria tutius & securius comparare: idque, si pecunia illi aliunde non suppeteret, ex venditione melioris aut præciosioris è mobilibus, quod in eum finem secum asportare potuit cæteris contemptis.

Ad tertium respondeo in re tanti momenti non fuit cunctandum, omisioque istarum salutationum parvipendi debuit, nec curandum quid suspicaturi essent vicini, quidve dicerent, dummodo puer cœlitus commendatus salvus esset.

Roboratur assertum nostrum, primò quia ex Brocardo apud nostrum Sylveiram tomo 1. in Evangel. lib. 2. cap. 7. quæst. 12. à Nazareth usque ad Jerusalem viginti septem computantur

D d

leucæ

leucæ: ab Hierusalem usque ad Hebron octo, faciunt in simul triginta quinque leucas, ab Hebron deinde usque ad Gazam, quæ est in confinio terræ Judæ, adhuc iter unius diætæ: ex quibus concluditur, quod ad conficiendum illud iter cum Virgine delicatâ & pusione quem ipse, ut ait Carthusianus in Matth. cap. 2. *Fortè in propriis ulnis, vel scapulis bajularit.* Necessarii essent plures dies, non est verisimile Divum Josephum hoc attento voluisse discessum procrastinare, & procrastinando puerum in periculum conjicere. Res enim erat nimis magni momenti, & Divo Josepho nimis cordi, vita scilicet & conservatio puericuræ suæ cælitus commissi.

- XIII. Roboratur secundò ex versione Syriacâ textus Matthæi cap. 2. vers. 13. & 14. hîc supra num. 4. adducti, quæ in illo textu verba illa *secessit in Ægyptum.* sic vertit, *fugâq, in Ægyptum contendit,* ubi verbum *contendit* cum significat contentionem, manifestat rem illam, fugam illam cor illius & viscera paterna vehementer urisisse & ussisse ut festinaret, ut potuerit ipsi applicari istud:

Omnis in Ascansio chari stat cura parentis.

- XIV. Confirmatur ultimò, quia hæc sententia magis coheret cum obedientiâ Divi Josephi qui in eo semper fuit promptissima. Quemadmodum igitur Pater fidei Abraham, ipsâ eadem nocte quâ divinum accepit mandatum de immolando filio suo Isaac, tulit illum, & cum illo abiit ad locum quem præceperat ei Deus Genes. cap. 22. vers. 3. & 4. ita Divus Josephus eademmet nocte quâ Angelus ei apparuerat, nullâ factâ morâ, continuo surrexit, omnibusque aliis spretis & nihili perpenis, accepit dilectissimam sibi prolem, & cum illâ ceterendit, id est festinanter perrexit, quò præceperat Angelus. Sic cum pueri cura, sic sollicitudo, sic amor urgebat: fecisset Abraham pro mactando Isaac, & non Divus Josephus pro JESU suo & meo conservando? Quis crederet?

- XV. Ad hujus curæ, & consequenter amoris majorem adhuc evidentiam noster Sylveira ad eadem verba Matr.

cap. 2. vers. 14. *Qui consurgens accepit puerum & matrem ejus nocte, & secessit in Ægyptum.* Notat verbum istud *secessit*, quo usus est Evangelista ad significandum ejus in Ægyptum fugam: Cum enim dixisset ei Angelus, *Surge accipe puerum & Matrem ejus & fuge in Ægyptum.* Quare, ut ejus obedientiam exprimeret, non est usus eodem verbo quo Angelus præcipiendo usus fuerat, dicendo *fugit in Ægyptum?* quare non saltem verbo tendit, profectus est, perrexit, aut alio simili, sed usus est verbo isto *secessit?* *Non littera, non syllaba in Scripturâ divinis sunt vacua mysteriis,* inquit Divus Chrylogus à nobis aliàs adhuc allatus. Quid igitur? audi, & mirare: nimirum Vir ille amabilis & amantissimus ita cum suo pignore exibat è terra Israel, & pergebat in Ægyptum, & non tantum corpore à terra Israel, sed etiam corde & animo (quod significat verbum istud *secessit*) ita, inquam, exibat, ac sinunquam amplius rediturus. Nimirum puer & Mater ejus, in quibus ejus divitiæ ejus thesaurus; secum defererebat. Et deinde quia ubi Rex ibi curia: ubi Papa ibi Roma: à fortiori ubi Deus ibi cælum, ibi totum.

Porrò ex hâc quæstione nascitur secunda, cur scilicet cum fugiendum esset expectavit Dominus ultimum istum articulum, in quo fugiendum erat, ut eum de fugâ incundâ mone-ret? Cur, inquam, non maturius illum præmonuit, ut sic posset de rebus suis commodè disponere, & de comætu pro longo itinere cogitare & providere? Respondeo humana sunt ista quæ non attendit Deus; si hoc fecisset, nec tantum meruisset Divus Josephus, nec ita apparuisset summa ejus paupertas, & rerum terrenarum contemptus, ingens ipsius pro puero cura & amor & virtus gratia. Quare hac subreptione uti voluit Deus, ut ea omnia manifesta faceret ad nostram ædificationem in Divo Josepho: non enim voluit tantum Deus Divum Josephum curam pro Christo habere, quam modò diximus, id est summam, sed etiam voluit eam nobis notam esse, ut ex ea colligeremus summum ejus apud Christum filium suum quem ita

ita curavit & amavit meritum.

XVII. Abrahamo Genes. cap. 12. vers. 1. præcepit Deus ut egrederetur de terrâ & de cognatione suâ, in Hebræo pro *Egredere est lech à lecha*, hoc est *vade tibi*, ac si diceret in tuam utilitatem, in tuam ipsius commodum vade: Et tamen adhuc Deus Patriarchæ mentem divite animat, allicit & firmat promissione, subdēns, *Faciamq; te in gentem magnam, & benedicam tibi, & magnificabo nomen tuum, erisq; benedictus*. Quantum Divus Josephus superat & excedit hanc suam figuram: non enim sibi sed puero fugere jubetur & matri: nec placidè egredi jubetur, sed fugere metu crudelitatis & persecutionis immanis Herodis; ac fugit noctu in omni itineris asperitate, & tamen non audio illi ullam promitti mercedem, non premiis animari, nullius rei spe relevari: fortior nimirum erat Abraham & ab omni terrenarum rerum affectu desæciator. Quid ei alia promittatur merces? magnæ mercedis loco habet, Christo, ejusque matri fervire, & obsequium, aliquid præstare; tota illius cura, totus ejus amor est Jesus; præter illum nil aliud desiderat, nil aliud quarit, nil aliud curat.

XVIII. Verumtamen quemadmodum ituro in terras exteras Abrahamo multa promittitur soboles, ita peregrinaturus Divo Josepho nulla licet promittatur, multa tamen & copiosa donata est filiorum spiritualium copia: meruit enim ex hoc Pater constitui omnium gentium, non quæ in Ægypto solum, sed etiam quæ in universo mundo quâ latè patet, ad Deum conversæ sunt aut convertuntur, & in omnibus deinceps mundi ætatibus convertentur.

XIX. Sed, inquires, si tanta fuisset illius pro Christo cura & sollicitudo, quomodo ergo illum ita amisit cum esset tantum duodennis? hoc argumentum facit etiam contra Beatam Virginem. Et certè cui non videatur mirum quod Beata Virgo, & Divus Josephus qui tam ardentè illum amasse dicuntur, ejus absentiam ad diem integram itinerantes, quando magis ad eum advertere debebant, ferre potuerint? Respondeo tamen in hoc casu nullam

incuriam aut culpam ex parte Divæ Deiparæ, vel Divi Josephi intervenisse, ut impiè voluerunt impii Lutherus & Calvinus: patet id primò, ex interrogazione Virginis, nomine utriusque factâ Christo Domino; ait enim illi Virgo, *Fili quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus & ego dolentes querebamus te*: Si enim culpa illorum amissus fuisset non fuisset Virgo aulâ in ipsum Christum illam refundere dicendo, *quid fecisti nobis sic?* sed ut erant justi & humiles culpam humiliter agnoscentes veniam deprecari fuissent, aut certè in seipsis confusi præ verecundiâ conticissent. Patet secundò, ex responsione Christi ad illam interrogacionem, non enim in illos retorquet istam quarimoniam, sed ait: *Quid est quod me querebatis? nesciebatis quia in his quæ Patris mei sunt oportet me esse?* quod quidem non dicit asserendo, sed interrogando, inquit noster Sylveira, post alios in hunc locum: ac si diceret, *Nonne sciebatis quod in his quæ Patris mei sunt oportet me esse?* Itaque per hæc verba videtur Christus voluisse Luthero & Calvino occurrere: Cùm enim ipse esset verus Filius Dei, ad negotia Patris sui cœlestis ferebatur totus. Ac proinde nullâ humanâ diligentia impediri poterat quo minus hæc juxta occasiones suo tempore impleret.

XX. Causa ergò quod illis tunc fuerit amissus JESUS non fuit incuria aut negligentia ulla ex parte Virginis aut Divi Josephi, non inobedientia aut dedignatio aliqua ex parte Christi, non casus aliquis ex parte hujus vel illius, vel utriusque, sed Dei consilium: Poterat enim Christus suos præmonere parentes de conceptâ à se voluntate remanendi in Jerusalem, & non ibi manere illis incerti ut fecit, & minimè præmonitis. Hoc tamen voluit & non illud, ut ostenderet, & hoc in exemplum nostrum, se in Patris sui Cœlestis negotiis esse suæ libertatis & auctoritatis, nec in illis ullo modo dependere à parentibus carnis. Ita Venerabilis Beda in hunc locum, & alii.

XXI. Voluit interim in eâ ætate specimen aliquod dare suæ Divinitatis, ne non tunc Deus fuisset putaretur, sed

Ddd 2

postea

postea tantum factus ut voluit Nestorius: Et ut ex hoc magnitudinem modestiæ ejus intelligeremus, quia cum talia posset & ante, & postea, tot tamen annos in silentio ut homo privatus, ignotusque omnibus latere voluit, nihil more vanorum hominum & nimis fervidorum moliens ante tempus.

XXII. Quod verò per integrum diem processerint Maria & Joseph non advertentes ejus absentiam nisi sub vespere, quando divertendum fuit ad hospitia, ex eo contigit primò, quod ad has solemnitates convenientes, & his finitis ad propria remeantes, viri cum viris, foeminaeque cum foeminis per tutas se recte procedere solebant; Pueri autem cum his vel illis. Ita Beda citatus & Teletus annotat. 70. Secundò, quod Sanctissima Virgo & Divus Josephus filium suum magnâ reverentiâ & submississimè venerantur: undè etsi parvum adhuc ætate viderent, tamen ut verum Deum agnoscebant, ac propterea multa voluntati atque arbitrio ejus relinquebant, seseque illi submittebant. Tandem tertio, quamvis Beata Virgo & D. Josephus ægrè ferrent à Jesu disjungi, ex charitate tamen patiebantur aliquando se eo privati, ut aliâ divinâ ejus presentia fruerentur, quam sciebant non futuram sine fructu, cum mores ejus ex omni parte absoluti atque perfecti, oris ac vultus dignitas, totiusque corporis situs, majestas ac suavitas (quæ omnia divinum quid exhalabant) ad se omnes attraheret, in eosque ipse mille gratias effunderet. Vide nostrum Sylveira tomo 1. in Evangel. lib. 2. cap. 10. quæst. 9. Et hæc de curâ Divi Josephi primo modo sumptâ. Nunc de eadem secundo modo, idest pro munere, & officiis quæ ex illa cura & sollicitudine Christo exhibuit.

XXIII. Jacob cum scalam in somnis vidisset cælum attingentem, vidit quoque Dominum isti scalæ innixum Genes. cap. 28. vers. 13. Itane Deus cui omnia innituntur, innixus ipse hinc scalæ perhibetur? Latet hic sine dubio magnum aliquod mysterium, quod pandit egregie in rem & materiam nostram, Abbas Rupertus lib. de Divin. Offic. cap.

18. ubi reddens rationem cur Ecclesia ante primam Missam Natalis Domini legat librum Generationis, sic loquitur. *Ecce verè divini structores ordinis, per hujus seriem lectionis scalam illam nobis representant profundo noctis tempore, quam nocte dormiens Jacob vidit, cui summitate suâ Cælos tangenti Dominus innixus eidem Jacob apparuit, & semini ejus terram hereditariam repromisit, quando pro ejusdem propagatione seminis ibat jussu Patris sui, ut acciperet uxorem de domo & de cognatione Patris & Maris. Nam cum omnia in figurâ contingerent illis, quid scala illa præfiguravit, cui Dominus innixus, ut dictum est, apparuit? nisi generationem IESU Christi, quam Evangelista divino ore ita contexit, ut per Joseph ad Christum perveniret: cui videlicet Joseph supremo scilicet gradui Dominus parvulus innixus est. An non illi Beato innixus est, quando pupillus in hoc sæculo, idest absque carnali Patre natus, solatio ejus cum puerperâ Matre sustentari dignatus est? Et, ut cetera taceam, nonne tunc vel maxime illi innixus est, quando ne ab inimicis, Herode, vel ceteris inveniretur, qui quaesituri erant animam eius in Egyptum ab eodem Nutricio suo deportatus est, iterumque, defuncto Herode in terram Iuda relatus est? Eodem modo idem eximius Doctor in Matth. cap. 1. lib. de Gloria & honore Filii Hominis, ad illa verba: *Jacob autem genuit Joseph virum Mariae, de qua natus est IESUS, qui vocatur Christus, Scala ista, inquit, est Generatio IESU Christi: latera scilicet summi Patres, & Principes sunt hujus Generationis, Abraham, atque David, ad quos promissio facta est. Supremus scilicet gradus cui Dominus innixus est, iste est Beatus Joseph vir Mariae de qua IESUS, qui vocatur Christus, natus est. Quomodo iste Deus & Dominus huic innixus est? utique tanquam Tutori pupillus, quippe qui in hoc mundo sine Patre natus est, ita innixus est huic Beato Joseph, ut esset infantulo iste Pater optimus, ut hujus solatio paterno puer cum Virgine puerperâ sustentaretur.**

Sub Josephi umbrâ, curâ, & patrocinio Christum futurum innuente Angelum, dum ei in somnis apparet, dixit: *Joseph Fili David noli timere accipere Mariam Conjugem tuam, quod enim*

enim in eâ natum est, de Spiritu Sancto est: *Pariet autem filium & vocabis nomen eius IESVM.* Matthæi cap. 1. vers. 20. Sententia est Oris Aurei Divi Chrysostomi homil. 4. in Matth. ubi versans illa ultima verba, *Pariet autem Filium & vocabis nomen eius IESVM:* ait. *Negue enim quia de Spiritu Sancto est, idcirco te à ministerio tantæ existimas dispensationis extraneum; nam etsi nihil habeas in hac Generatione commune: (Virgo quippe permansit intacta,) tamen quod proprium Patris, quod nihil infuscat Virginis dignitatem hoc tibi facile concedo.* Est etiam Divi Thomæ Aquinatis in Catena ad eundem locum, ubi sic ille conformiter ad Glossam. *Quia, inquit, posset Ioseph dicere, ita, concepit ipsa de Spiritu Sancto, & pariet Filium: Quid ergo ad me? in nullo sum ei necessarius: ideo subdit ipsius Iosephi obsequium, vocabis nomen eius IESVM. Ostenditq; quod quamvis non fuerit necessarius conceptui, tamen utilis est procuratori, quia ipsa pariet filium, & tunc Matri & Filio erit necessarius: Matri, ut ab infamia defendat: Filio ut eum enutriet.* Hæc Divus Thomas.

XXV. Et optime quidem Angelicus Doctor: etenim in asserti ipsius corroborationem nullibi in Evangelio legimus Angelum præscripsisse Divo Iosepho ea quæ circa Christum præstare debebat, nisi solum cum fugiendum fuit in Ægyptum, aut inde redeundum in terram Israel, aut recedendum à terrâ Judæ, & secedendum in partes Galileæ quando Angelum pro his ei apparuisse invenio, eaque illi in particulari denunciâsse, quia nimirum ad illa ejus providentia propria se extendere non poterat: sed quoad alia omnia, nihil ei in particulari ab Angelo circa puerum injunctum aut demandatum legimus: & tamen ab illo tempore quo ei, ut supra, apparuit Angelus, & ut præfatum est, dixit *Ioseph fili David noli timere accipere Mariam coniugem tuam, &c. pariet autem filium & vocabis nomen eius IESVM,* omnia circa Christum gessit ac si ejus Pater carnalis fuisset: Intellexit ergo ex istis verbis se Christi Patrem esse, sibi omnia Patris munia esse imposita, omnia se ei debere Patris officia, & ex

alterâ parte vidit Angelus amorem illi ex tunc divinitus infusum, cum inclinatum ut omnia illi præstaret, & longè majora, quam ipse multis verbis præscribere potuisset. Bene ergo in verbis allatis dicitur Ioseph filius David. *Invenit siquidem, inquit Divus Gregorius Nazianzenus Orat. 1. Dominus Davidis cum filium verum, virum secundum cor suum, cui non Israelis imperium, sed Cælorum regnum, Dei Matrem committeret & filium.* Hinc Origenes in hæc verba, *Egressus David in prælium ne extingueretur Israel.* Ex lib. 1. Reg. cap. 1. vers. 17. introducit Angelum, filium Dei Sancti Iosephi curæ & custodiæ committentem, hisce verbis ei loquentem, *Ministra, serua, custodi, ser, cura, intende, & huic qui nascitur, & huic que generat.*

Ex hæc curâ Matri gravida omni affectu & sollicitudine servivit, ut prolem in ipsâ servaret, & ex eâ in Bethleem ad censum profectus, cum jam natum secum in libris publicis describi curavit, ut ei jura civis Romani acquireret, licet non iis indigeret: ex eâ mox in lucem editum suscepit, ejusque membra gelida in sinu & gremio, ut melius potuit, fovit: ex eâ ipsum circumcidit, adhibita omni circumspeditione possibili eique nomen imposuit ut filium esse Abrahæ constaret: ex eâ eum in Templum juxta Dei legem induxit & pro eo par turturum aut duos pullos columbæ um obtulit: ex eâ in Ægyptum illum, seu in brachiis, seu in scapulis bajulans, ut vult Dionysius Carthus. deportavit, & gladio Herodis infanticide eripuit: ex eâ eum ex Ægypto in terram Israël revexit: ex eâ reversus, cum eo in terram Juda timuit ire, quod audisset in eâ Archelaum pro Herode Patre suo regnare, & secessit in partes Galileæ. Ex eâ quorannis illum secum ad solemnitates in Jerusalem duxit, & in unâ illarum, cum duodennis esset, perditum cum dolore requisivit: ex eâ denique eum ab utero matris per totos triginta annos, quoad usque ipsius ope non amplius egeret, nutritivit ex laboribus manuum suarum & sudore vultus sui, quo quid sublimius? quid eminentius?

XXVII. Dei etenim est creaturas alere & pascere psalm. 144. vers. 16. *Oculi omnium in te sperant Domine, & tu das escas illorum in tempore opportuno: Aperis tu manum tuam, & imple omne animal benedictione:* in hunc verò hominem Divum Josephum ille ipse oculos suos figit, ab eo alimentum expectat, & hic ei ministrat. Sed quomodo? non ex iis quibus abundabat, sicut abundant divites huius sæculi, qui tamen etiam ex his pauperibus pro Christo erogantes copiosè remunerantur: sed ex his quæ labore & sudoribus suis quotidianis comparare potuit: hinc pondera quantum Divi Josephi nostri meritum? quantum ei Christus debitor, si ita loqui fas est, qui dignatione, permissione, promissione, &c. se suarum creaturarum debitorem constituere non dedignatus est? quantum nos ei debitores? Cùm enim ex sudoribus illius quotidianis Christus sit alitus, & augmentatus, profectò quando Christus Sanguinem pro nobis in Passione & Cruce fundebat, sudores aliquo modo D. Josephi fundebat ex quibus iste sanguis coagmentatus fuerat. O felicissimi sudores tui magne Patris mundi totius, qui ita ad universorum hominum Redemptionem concurrerunt!

XXVIII. Huic conceptui magnum conciliatur lumen ex iis quæ hic supra n. 24. & 25. diximus ex Sententiâ D. Thomæ Aquinatis, quod scilicet quando D. Josepho dixit Angelus fructum ventris Mariæ conjugis (pro quoangebatur) non esse de adulterio, sed de Spiritu sancto, & ut filium quem paritura erat vocaret Jesum, ex his, & ex tunc intellexit eundem quoque esse filium suum & sub suâ curâ constitutum: nam cum eodem tempore quo hoc illi indicatum est, simul etiam sit ei indicatum ipsum esse Salvatorem mundi, qui salvaturus erat populum suum à peccatis eorum, quis dubitet quod quando Christo alimentum præbebat aliaque exhibebat, id fecerit ex magno cordis affectu, nec tantùm attendens quod suus erat filius sibi cœlitus datus, sed etiam illos qui per ipsum erant accepturi hereditatem salutis, per ipsum operanda?

XXIX. Itaque D. Josephus ei cui cum Pro-

phetâ Regio ex progenitoribus suis cantabat, *spes mea Deus ab uberibus Matris meæ in te proiectus sum ex utero, de ventre Matris meæ Deus meus es tu, ne descesseris à me.* Vices reddere meruit, cum in suam curâ ab utero matris suscepit, ei inde ut dicam Deus fuit: cum suo auxilio, ex summâ dignatione indigere volentem, quoad vixit iuvit, curavit, defendit.

Fuit in hoc D. Josephus optimè præfiguratus per sui nominis gerulum antiquum Patriarcham Joseph, qui cum esset filius Jacob, alio nomine dicti Israël per naturam, factus est ipse eiusdem Patris sui Pater per officium, ministrando scilicet ei cibum & alimentum tempore famis: inde est quod Genes. c. 49. dicitur *Pastor Israël*, idest Jacob Patris sui, qui ut diximus alio nomine dictus est Israël.

Sed valde observandum Iosephum illum antiquum loco citato, non tantùm dici *Pastorem Israël*, sed etiam lapidem: inde, inquit, Scriptura loco citato Gen. *Egressus est lapis & Pastor Israël*: non solum quia fuit lapis angularis, qui duas in se numerosissimas copulavit Israelitarum tribus, tribum dico Ephraim, & tribum Manasse; sed etiam quia in Hebræo vox *Even*, pro quâ Latinè ponitur *lapis*, componitur ex *Au* quod significat *Patrem*, & ex *Ben* quod significat *Filium*: ut proinde secundum hoc Iosephus ille antiquus (figura nostri) fuerit Pater & filius Iacob, filius naturâ, Pater officio: filius, quia ab eo genitus: Pater, quia cum ipse aluit. Ita D. Iosephus est simul Pater & filius filii sui: filius, quia ab eo esse accepit: Pater, quia ei alimentum reddidit.

Divus Hieronymus epist. ad Sanctum Damasum Papam pulchrè observat has duas voces Hebræas *Reghim* & *Reghim*, quarum una significat nutritium, alia amantem, uno tantùm puncto differre, ut inde discamus nutritionem in nutrito, affectum & amorem in nutritore supponere: & quemadmodum in nutritore amor est causa nutritionis active, ita in nutrito amor esse debet effectus nutritionis passive: unde ergo qualis in Christo fuerit amor erga Divum Iosephum nutritium?